

Jaarverslag 2016

Vereniging Kontakt Milieubeheer Zaanstreek

Inhoud

Woord vooraf	3
Bestuur Kontakt Milieubeheer Zaanstreek.....	4
Kantoor	4
Website.....	4
Groen in de Zaanstreek.....	5
Bomencursus	5
Bomenexcursie	5
Actie steenbreek	6
De Kleine Wildernis.....	7
Exotenbeleid	7
Ruimtelijke Ordening	8
A7 – A8	8
A8 – A9	8
Groen- en Waterplan gemeente Zaanstad.....	10
Cursus Bodemkennis 'Gevoel voor humus'	10
Inzaaien bloemenzaad bij het Cultuur Cluster.....	10
Inzaaien "Het Groene Buitenland" akkerranden.....	11
Cursus 'Biologisch tuinieren in en om het huis'.....	12
Rosarium vriendentuin	12
School- en kindertuinen	12
Verder bezochten we nog	13
Milieu	13
Omgevingsraad Schiphol (ORS).....	13
Energiedialoog.....	14
Acties.....	14
Bijeenkomst Vuurwerkoverlast.....	14
Nacht van de Nacht	15
Open Kalverpolderdag	16
Ongelukkig maaien van orchideeën.....	16
Dag van de Duurzaamheid	16
Diversen	17
Workshop Voedselbos	17
Jaarvergadering	17
Radioprogramma Zaanradio	18
Samenwerking met andere organisaties	19
Zaanse Natuur en Milieu Krant.....	19
Plannen voor het jaar 2017.....	19

Woord vooraf

Met veel plezier presenteren wij u ons jaarverslag 2016. Als je alles in zo'n paar weken weer voorbij ziet komen dan denk je wat hebben we weer veel gedaan.

Nog steeds hebben we gelukkig onderdak bij de Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland.

Daar komen wel veranderingen in de personele bezetting, dat is op dit ogenblik ook duidelijk te merken. Geen dames van de administratie meer die aanwezig zijn. Vaste mensen die er al jaren werkten zijn weg. Het is wel erg stil. Met nog een drietal vaste krachten is waar het nu op draait. We hopen dat een verbetering in het volgende de bedrijvigheid weer terug keert. En we ook duidelijkheid krijgen of we weer kunnen blijven.

We hebben een inzaaiactie gedaan in samenwerking met Landschap Noord-Holland en de vrijwilligers van Het Groene Buitenland in Assendelft.. Mooi resultaat daar. Ga als u daar met de fiets langs gaat eens kijken. De beoogde vogels, de patrijs en kwikstaart zijn al gesignaleerd.

Ook zijn we binnen de stadgrenzen doende met het verkrijgen van meer groen en wateropslag ruimte. Want ook onze stad bevat nog veel steen. Compleet getegelde tuinen. Daar willen we samen met de gemeente in het kader van de actie Steenbreek verandering in te brengen. Zorgen voor meer stadsgroen en stadstuinen die het klimaat wat aangenamer gaan maken.

We hebben zoals we gewoon zijn maandelijks een dagelijks bestuur-vergadering gehouden en gezorgd dat bijvoorbeeld ook de ZNMO-vergaderingen doorgang vonden. Natuurlijk is ook de ZNMKrant weer uitgekomen.

Ook wil ik hier de vrijwilligers en hun achterbannen hartelijk danken voor hun enorme inzet bij alle onderwerpen die wij in het afgelopen jaar weer hebben behandeld.

We hopen dat wanneer u bij ons kantoor in de buurt bent u gewoon weer aankomt voor een kop koffie of thee en een praatje.

Hopelijk tot op de jaarvergadering waarvoor u de uitnodiging achterop vindt.

Rita Melk, voorzitter

Bestuur Kontakt Milieubeheer Zaanstreek

Voorzitter:	Rita Melk - Dijkhuizen
Secretaris:	Anneke Hoogmoed - Jongh
Penningmeester:	Gerrit Jan van der Schoor (waarnemend)
Leden:	Ton Smit, Loek Vlaanderen
Vrijwilligers:	Elsa Loosjes, Hans Mandjes, Ed Romeijn, Josia Smulders
Webmaster:	Jan Emmer

Kantoor

Na een periode van gewenning in het nieuwe kantoor aan de Kleine Tocht kwamen we weer een beetje in ons ritme. Met ZNMO vergaderingen die we qua bezoek in de Stationsstraat ruim kwijt konden, was het hier toch passen en meten. Ook het geven van de Bomencursus noopte tot improviseren. Maar het is allemaal gelukt. Toch hebben we besloten de cursus van het volgende jaar bij bijvoorbeeld in Het Brandtweer te gaan houden. Aan het eind van het jaar hebben we als KMZ'ers afscheid genomen van de directeur van de Milieufederatie Noord-Holland waarmee we toch al weer een jaar of vier samengewerkt hadden. Ook zwaaiden we de twee secretaresses, Linda van 't Hout en Josien Geerdink, uit en twee oudgedienden, Rolf van Arendonk en Jurriaan Jansen, waarmee we vele jaren en evenzoveel projecten hebben gedeeld. We hopen dat het hen goed gaat.

In een veel leger kantoor met minder bezetting wordt de KMZ-drukte nu omarmd. We vullen met onze discussies de afwezigheid van velen. We hopen van ganser harte dat we spoedig weer wat zachter moeten praten daar, want dan draait de MFNH weer op volle toeren. Er wordt gezocht naar een nieuwe directeur en bestuur. We hopen dat dit gaat lukken en dat we weer een jaar op dit adres kunnen blijven zitten, anders moeten we naarstig op zoek naar een nieuw onderkomen. En dat valt op heden niet mee.

Loek en Anneke zijn alle woensdagen weer aanwezig geweest behalve natuurlijk in hun vakanties. Ook hebben we de krant er weer drie maal gemaakt.

Website

Afgelopen jaar heeft Jan Emmer onze site weer netjes bijgehouden. Af en toe leveren we een stuk of een verslag met foto's aan hem die hij met veel plezier op de site zet.

We hadden ruim 35.000 hits en ruim 11.000 verschillende bezoekers. Gelukkig maar dat die niet allemaal op kantoor langskomen voor een kop koffie. Maar toch een mooi resultaat. Jan bedankt.

Groen in de Zaanstreek

Bomencursus

Op 10 en 17 maart gaf KMZ in samenwerking met De Bomenstichting en KNNV een cursus bomenkennis. De avonden werden bezocht door 15 mensen. We hebben de cursus in onze eigen vergaderruimte verzorgd. Gebleken is echter dat deze ruimte voor grotere groepen minder geschikt is. De behandelde onderwerpen waren:

'Hoe groeit een boom', 'biologie en levensfasen', 'schimmels en paddenstoelen', 'boomverzorging', 'wat is inheems', 'gezondheid', en 'bomen met je burens'.

De enthousiaste reacties en een aantal extra aanvragen voor de cursus - die wij dit jaar niet konden honoreren - zorgen ervoor dat we overwegen volgend jaar opnieuw een soortgelijke cursus op te zetten maar dan wel op een andere locatie (we denken aan Het Brandtweer in Koog aan de Zaan).

Bomenexcursie

Aansluitend aan de bomencursus – op 12 mei - zijn de cursisten samen met de docenten in het Darwinpark op excursie geweest om daar het geleerde aan de praktijk te toetsen. Het was een gezellige en leerzame avond.

Actie steenbreek

De gemeente Zaanstad doet mee met de landelijke actie Steenbreek. De actie zal in de komende jaren meer in de publiciteit zijn want het gaat om het verminderen van verstening in de stad. Motto is 'Tegel eruit plant erin', dus daar werkt KMZ van harte aan mee. Verminderen van verstening zorgt voor de mogelijkheid om meer water te bergen. Met de huidige trend de voor- en achtertuinen te betegelen zorgt men niet voor een goed leefklimaat. Meer groen in de stad zorgt voor een temperatuurdaling, een betere opname van water en ook voor meer biodiversiteit.

De aftrap in Zaanstad vormde een fotowedstrijd met als onderwerp: Wie heeft de mooiste en meest biodiverse tuin in Zaanstad. Daaraan verbonden waren drie prijzen. Ton Smit en Loek Vlaanderen werkten mee aan het tuinenbezoek. Gewapend met enquêteformulieren en fotoestel hebben zij verslag gelegd en uiteindelijk een winnaar gekozen. Het was erg veel werk allemaal. Op 16 november 2016 was de prijsuitreiking. KMZ heeft de winnaars in de ZNMKrant vermeld. Om meer groen in de stad te krijgen is gestaag werken aan een gedragsverandering van bewoners en ambtenaren van de gemeente vereist.

De Kleine Wildernis

Ton en Loek hebben zich opgegeven om te helpen bij het inrichten van de Kleine Wildernis langs de Twiskeweg in Zaandam.

Het is het eerste bos dat de heer Shubhendu Sharma in Nederland (in Zaandam) opzette.

Eco-ondernemer en TED Fellow Shubhendu Sharma kweekt superdichte, biodiverse minibossen met inheemse soorten in stedelijke gebieden door de grond met microben en biomassa te bewerken om zo het natuurlijke groeiproces aan te jagen.

We hielpen mee, samen met de leerlingen van de Vrije School met het aanplanten van veel jonge bomen. Voor deze laatste is het leren over biodiversiteit, het groeien van bomen en de kennismaking met insecten zeer belangrijk. Over tien jaar staat hier een klein bos.

Naast het bos is er door de gemeente Zaanstad een bos geplant met inheemse vruchtbomen als vergelijking. We zijn er zeer benieuwd naar hoeveel soorten insecten in de bosjes gaan wonen. Ook is er een strook grond afgepaald waar niets aan wordt gedaan. Hoe ziet dat er over 10 jaar uit? Wij zijn benieuwd. De drie stukken worden door de universiteit van Wageningen gemonitord.

Exotenbeleid

Uit een aantal waarnemingen rond de stad is naar voren gekomen dat er nogal wat exotische planten onze inheemse soorten dreigen te gaan overwoekeren. Langs de Kalveringdijk groeien reuzenberenklauwen en in het Westzijderveld groeien veel appelbessen. Ook komen we steeds meer de Japanse duizendknoop tegen. Dit bedreigt onze inlandse flora en fauna.

De reuzenberenklauwen zijn forse planten met een bloemscherm van wel 50 cm doorsnee en ze kunnen een hoogte bereiken van wel 3 meter. De plant heeft enorme bladeren die zijn behaard. De plant is gevaarlijk als je ermee in aanraking komt. Het sap uit de haren veroorzaakt

brandwonden en blaren op de huid. Langs de druk belopen Kalveringdijk stonden wel 200 planten aan weerszijden van het voetpad.

Met enkele vrijwilligers van de Stichting Kalverpolder zijn deze uitgegraven.

Het gevaar voor zaadvorming is voor dit jaar verholpen. Maar het zaad blijft wel 7 jaar kiemkrachtig! Voorlopig zijn we van deze exoot nog niet af. We hopen dat nieuwe Europese wetgeving en het daarop volgend gemeentebeleid deze gevaarlijke plant een halt toe kan roepen en dat de gemeente Zaanstad als opvolging hieraan een afdoende en voortvarend beleid op dit gebied gaat formuleren en uitvoeren. Om te zorgen dat we een beetje weten waarover we praten hebben we met het hele bestuur de cursus Invasieve Exoten van KNNV op 23 juni gevolgd.

Ruimtelijke Ordening

A7 – A8

Twee algemene bijeenkomsten van het A7-A8 Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) heeft KMZ bijgewoond op 13 januari en 26 april, beide in Zaandam.

Naar aanleiding van een onderzoek in zake de MIRT-bijeenkomsten A7-A8 van het ministerie van Infrastructuur en Milieu kwamen op 12 augustus twee ambtenaren naar ons kantoor aan de Kleine Tocht. Rita had namelijk ergens in de enquête geantwoord dat wanneer de bijeenkomsten buiten het gebied (het plan was in Leiden te gaan vergaderen) zouden plaatsvinden dat zij niet meer aanwezig zou zijn wegens de hoge kosten voor KMZ. Normaal kwam onze KMZ vertegenwoordiger op de fiets naar Zaandam (net als de Fietzersbondvertegenwoordiger) en de meeste anderen kwamen met de trein of de auto. Aangezien KMZ van de gemeente Zaanstad een beperkte subsidie krijgt, is het onmogelijk om voor overleggen naar verder afgelegen vergaderplaatsen te reizen. De toenmalige directeur van de Milieufederatie NH heeft e.e.a. tijdens een van de MIRT-bijeenkomsten al eens bij de rijksambtenaren aangekaart maar er viel volgens hun zeggen niets aan te doen. Ook de Milieufederatie kreeg geen vergoeding van uren voor dit overleg en haakte dus eerder al af. Weg vertegenwoordiging van de gemiddelde burger in dit gebied. Zo wordt de democratie afgebroken. De vrijwilligersorganisaties zijn wel gebleven maar doen dit dus op eigen financiële kracht. En dat komt vaak neer op financiering uit eigen zak van deze vrijwilliger. Zeer slechte zaak. Wij hopen door het gesprek de ogen van de ambtenaren in Den Haag te hebben geopend. 't Zal wel ijdele hoop blijven.

A8 – A9

Ton Smit en Loek Vlaanderen bezochten de bijeenkomsten van de klankbordgroep over A8-A9 in januari, februari, mei, juni, juli, september (2x) en oktober en december. In de loop van het jaar groeide deze klankbordgroep A8-A9 met allerlei nieuwe groepen. Het geheel omvat nu bewonersgroepen uit Heemskerk, Assendelft, Uitgeest, Krommenie en de bewoners van Bus en Dam, Behoud Open Polders Assendelft, de Stelling van Amsterdam, Het Oer-IJ, LTO, de Golfclub Heemskerk en KMZ.

Er is veel onderzoek gedaan naar de zeven mogelijke varianten. Uiteindelijk is de keus gemaakt voor 3 varianten n.l.: de nul plus-variant, de Heemskerk-variant, en de Golfbaan-variant. Deze laatste variant is door de gedeputeerde Mw. Post op haar verzoek door de Staten weer toegevoegd. Achterliggende reden is mogelijk dat wanneer deze variant niet nader is onderzocht en er een procedure bij de rechtbank zou komen dit grote vertraging kan geven waardoor het hele project waarschijnlijk op de zeer lange baan kon worden geschoven. Alle drie de varianten liggen nu bij Gedeputeerde Staten.

Van alle drie de tracés zijn gedetailleerde tekeningen gemaakt zodat te zien is hoe de verbinding in het landschap zal gaan passen.

Op aanraden van de klankbordgroep A8-A9 is de tunnelvariant van Krommenie uitgewerkt, maar de stuurgroep van de Provincie (deze groep geeft uiteindelijk het advies naar G.S) heeft het voorstel in eerste instantie wegens te hoge kosten afgewezen.

Onze inbreng en voorstellen om meer onderzoek naar de gevolgen van deze verbinding voor Koog aan de Zaan in beeld te brengen worden steeds met hetzelfde verhaaltje afgedaan. Men meldt ons dan: dat dit onderdeel meegenomen wordt bij de corridor verbinding A7 – A8. (Dezelfde vraag stelde KMZ bij de MIRT bijeenkomsten A7-A8 en ook daar werden we met eenzelfde kluitje het riet in gestuurd: het wordt meegenomen in de klankbordbijeenkomsten A8-A9). Bij geen van beiden overleggen wordt er dus rekening gehouden met de toename van wel 40% meer verkeersbewegingen op de Coenbrug in de A8 bij Koog aan de Zaan. De luchtkwaliteit wordt voor de oude dorpen Koog aan de Zaan, Zaandijk en de wijken Kalf en Kogerveld in Zaandam behoorlijk slechter. Maar men wacht op de uitslag van een onderzoek dat de minister aan het doen is.

De mening van KMZ is dat, welke keuze er ook gemaakt wordt, er bij alle tracés forse nadelige effecten voor de omwonenden te verwachten zijn. Ook wordt er niet omkeerbare schade toegebracht aan de natuur en het milieu en aan de door de UNESCO beschermde Stelling van Amsterdam. Het prachtige open landschap met kreekkruggen gaat geheel verloren. KMZ blijft de Nul plus-variant en het ondertunnelen bij Krommenie als de meest gunstige keuze zien. Zo min mogelijk nieuw asfalt, want dat heeft een aanzuigende werking en men verplaatst dus de files naar een volgend knooppunt. De Coenbrug in Koog aan de Zaan in dit geval. Kalvers en Kogers kunnen hun borst nat maken. Misschien moeten we maar gasmaskers en oordoppen in deze wijken uit gaan delen.

Groen- en Waterplan gemeente Zaanstad

KMZ is op de uitnodiging van de gemeente ingegaan en we hebben (op 8 december) een aantal uurtjes aan de hand van allerlei gebiedskaarten hier en daar de puntjes op de i kunnen zetten. Telkens lopen we weer tegen het feit aan dat de betreffende ambtenaren vanachter hun bureau aan het werk zijn en vaak nog op projectbasis (dus voor korte tijd). Dat is merkbaar omdat ze het gebied niet kennen, niet weten wat er speelt en geen idee hebben van de historie. En als ze eenmaal de vinger erachter hebben worden ze weer overgeplaatst naar een andere afdeling of zelfs een andere gemeente. Gelukkig waren er die middag ook vertegenwoordigers van andere organisaties zoals het Waterschap HHNK en Staatsbosbeheer. Maar verder niet zo heel veel belangstelling. We hebben dus in een open gesprek onze vrees en verwachtingen kenbaar gemaakt. Nu afwachten wat er van de uitslag zal zijn.

Cursus Bodemkennis ‘Gevoel voor humus’

Op 23 april zijn we met zijn allen deze cursus gaan doen. Ton bracht hem onder onze aandacht en Marc Siepman bracht ons het een en ander bij: “Met de komst van de Groene Revolutie zijn we iets gaan doen wat nog nooit eerder geprobeerd is: we zijn de plant rechtstreeks gaan voeden in plaats van via de bodem. Daardoor nemen de humusgehalten af met 1% per jaar. De gevolgen zijn niet te overzien: het ecosysteem in de bodem, het bodemvoedselweb, wordt op grote schaal vernietigd met als gevolg dat ons eten steeds minder voedingswaarde bevat.”

De cursus Humisme richt zich op de oplossingen. Want die zijn er. Uiteraard horen de problemen die de huidige landbouw veroorzaakt er gewoon bij, maar je gaat naar huis met een hoofd vol oplossingen.

Inzaaien bloemenzaad bij het Cultuur Cluster

Op 21 april is in samenwerking met het Zaans Natuur en Milieu Overleg bij het Stadhuis op het terrein van het toekomstige Cultuur Cluster door kinderen samen met wethouder Leny Vissers bloemenzaad voor meer biodiversiteit en als bijvoedsel ingezaaid. Het was alleen jammer dat er op de inzaaiactie een zeer droog voorjaar volgde en er niemand was die de met planten ingezaaide ruimte water gaf. Er was zaad over van deze actie en dat is in diezelfde week in een braakliggend terreintje bij station Koog Zandijk ingezaaid maar dat is door bewoners van water voorzien. Daar heeft het naar behoren staan bloeien. Het was een feest om de trein uit te sappen en erlangs te lopen.

Inzaaien "Het Groene Buitenland" akkerranden

Ton Smit kwam vorig jaar tijdens een bestuursvergadering met het idee om bij het Groene Buitenland een stuk akkerrand te gaan inzaaien met kruiden en planten die bijen, vlinders en vogels gaan

aantrekken. Ook wist hij dat Landschap Noord- Holland (LNH) hiervoor speciale subsidies had en hij had het idee dat KMZ daarvoor wel in aanmerking zou kunnen komen. Dus we zijn aan het werk gegaan. Bij wildebloemenzaadhandel de Cruydhoeck uit Nijberkoop hebben we over het benodigde zaad, over de geschikte soorten en de hoeveelheid ervan informatie gekregen. Zij stelden een tweejarig mengsel, nr. A6, voor en dat advies hebben we opgevolgd. Mengsel A6 bevat de volgende soorten: bolderik, korenbloem, wilde ridderspoor, gele ganzenbloem, echte kamille, akkerleeuwenbek, bleke klapproos, grote klapproos, kegelsilene, Franse silene, nachtkoekoeksbloem, reukloze kamille en het koekruid.

Daarna allerlei formulieren ingevuld en de daarbij benodigde papieren ingestuurd naar LNH in Heiloo.

De landeigenaar, de heer Piet Conijn, stelde een strook grond van 3 meter bij 250 meter langs zijn grasland met schapen ter beschikking voor deze actie. We hadden mooi weer, de akkerrand was door de eigenaar gelukkig al voorbereid en we hoefden 'alleen' maar te zaaien en het zaad onder te harken. Dat laatste was zwaar werk. Daarna heeft Ton Smit met een andere vrijwilliger nog de hele rand van water voorzien.

Na enige weken ontkiemde het zaad en was er een mooie groene waas te zien. Ton zorgde ondertussen voor onkruid wieden en bewateren. De eerste patrijzen zijn al gesignaleerd, nu nog de veldleeuwerik. We hebben de subsidie van Landschap NH ontvangen maar door alle tegenslag door de schapen die de bloemen ook lekker vonden, hebben we flink moeten bijdragen uit eigen middelen. Van deze acties moeten we er dus niet teveel hebben.

Cursus ‘Biologisch tuinieren in en om het huis’

In oktober voor de winter willen we een cursus ‘biologisch tuinieren in en om het huis’ gaan opzetten, dit in samenwerking met Groei en Bloei. Zodat we in februari voor het plantseizoen deze cursus kunnen aanbieden aan de liefhebbers.

Rosarium vriendentuin

De Rosarium vriendentuin in het Rosariumpark: er zijn nu twee maal per maand activiteiten met de cliënten van de Rosariumhorst onder de naam Rosariumhorst dagbesteding.

Verder wordt er elke dinsdag en vrijdag gewerkt in de Rosarium vriendentuin.

School- en kindertuinen

De begeleiding bij de school- en kindertuinen in Assendelft is dit jaar ook weer gestart. Hoewel de begeleiding van de schooltuin van de Bijenkorf (een basisschool) het hele jaar doorgaat is het Signis half april begonnen. De kinderen van deze school hebben geen eigen stukje tuin. Het Signis is een school voor kinderen met een taalachterstand en soms nog wat andere beperkingen. Heel mooi is te zien dat de kinderen het heel fijn vinden in de tuinen bezig te zijn. De opbrengsten worden in de scholen aan de ouders, grootouders en andere belangstellenden verkocht. Dat laatste doen de kinderen onder het toezicht van een ouder.

Omdat er voor de kindertuinen op zaterdagmorgen en in de zomertijd ook op dinsdagavond minder animo was hebben we nu ook een andere invulling voor deze stukken grond gevonden. Zo komt de Buiten Schoolse Opvang (BSO) na schooltijd en in de vakantie op twee stroken van de kindertuin tuinieren. En we gaan de Buiten Schoolse Activiteiten (BSA) een cursus van ca. 10 weken geven waarbij de kinderen ieder een eigen stukje tuin hebben in een strook van de kindertuin.

Doordat er nu een betaalde (school)tuinbegeleider is, is er nu meer zekerheid dat de tuinen kunnen blijven bestaan en misschien zelfs uitgebreid kunnen worden met deelname van andere scholen of zelfs met een schooltuincomplex in Zaanstad Noord. Men denkt aan speelnatuur in Assendelft Noord en aan een maal per maand kinderactiviteiten.

Kinder- en schooltuinen het komend jaar en het volgende seizoen.

Op het Groene Buitenland het volkstuincomplex aan de Groenedijk in Assendelft willen we educatie geven aan de scholen over de productie van groeten en fruit, maar ook over het gebied zoals het nu is en hoe het zo geworden is. Het ligt geheel binnen de Stelling van Amsterdam.

Voorlopig blijft het een wens om bij elke school een schooltuin te realiseren. De Raad heeft dat wel aangekondigd, maar wij vragen ons af: hoe realistisch is dit? Is het niet realistischer om in Zaanstad Noord een schooltuincomplex te realiseren bijvoorbeeld in de nieuwe wijk 'de Omzoom'.

Verder bezochten we nog:

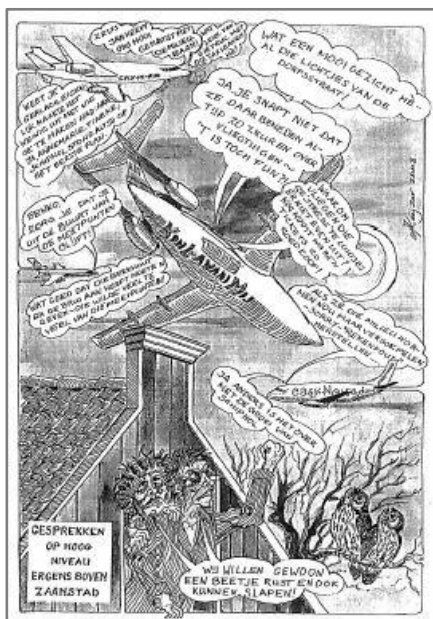
- De Presentatie Beheerplan Natura 2000 Westzanerpolder/Guisveld in de Koekfabriek te Zaandam op 26 april.
- De bijeenkomst Zienswijze ontwerp-beheerplan polder Westzaan. We en hebben daar deelgenomen aan de discussie.
- De Presentatie over Omgevingswet Zaanstreek/Waterland/Amsterdam bij Taets op het Hembrugterrein op 9 september. Waar wij als KMZ als enige bewonersvertegenwoordiger aanwezig waren en we aandacht hebben gevraagd voor natuur en het milieu in het gebied! Het was een verhelderende middag tussen directeuren en ambtenaren en burgemeesters van de bovengenoemde steden. We hebben ze laten zien dat er rekening gehouden moet worden met de bewoners en dat de menselijke maat belangrijk is en blijft.
- De Presentatie van 'MAAK Zaanstad', Open raadsvergaderingen op onder andere 22 maart op de Zaanse Schans. Heel veel bezoekers waren er, maar men ziet hier toch altijd weer dezelfde betrokken bewoners.
- De Cursus over de Nieuwe Wet Natuurbescherming. Gegeven door Lex de Savornin Lohman van de Milieufederatie. Daar waren tot ons plezier vele ambtenaren uit de provincie aanwezig die hier hun kennis kwamen bijschaven. Goed initiatief en groot effect wegens veel bezoek.

Milieu

Omgevingsraad Schiphol (ORS)

De bewonersvertegenwoordigers (w.o. KMZ) in het Schipholoverleg hebben tijdens een crisissessie unaniem besloten niet uit de Omgevingsraad Schiphol te stappen: „Wij houden ons aan het Aldersakkoord. Het zijn juist de gemeenten en de luchtvaartsector die tornen aan het akkoord om zo meer vluchten toe te staan en ook nieuwe woningen te bouwen.”

In 2016 zaten alle partijen uit de Omgevingsraad Schiphol voor crisisberaad aan tafel bij staatssecretaris Sharon Dijksma. Zo werd geprobeerd het

overleg, dat al een jaar muurvast zit, los te trekken. Als dat niet lukt dan hakt Dijkma zelf knopen door. Ze heeft dit jaar ook nog een overleg met de Tweede Kamer over het Schipholdossier.

De luchtvaartsector houdt zich niet aan het akkoord. Die legt zich niet neer bij 29.000 nachtvluchten, maar claimt 32.000 nachtvluchten per jaar. Daarom moet de acceptabele grens wettelijk worden vastgelegd. Verder claimen ze dat er al veel geluidreductie (door stillere toestellen en andere manieren van aanvliegen en landen op Schiphol) is doorgevoerd en dat ze daarom na 2020 weer extra vluchten willen. Maar die milieuberekeningen kloppen niet en moeten over. Tevens willen ze vaker vier start- en landingsbanen tegelijkertijd inzetten, zodat omwonenden nog meer overlast krijgen.

Ook de gemeenten en provincies die aan het Schipholverleg deelnemen, houden zich volgens de bewoners niet aan de afspraken. De bewonersvertegenwoordigers: „Wij zijn tegen woningbouw dicht bij de luchthaven, omdat daarmee nieuwe gehinderden ontstaan. Gemeenten willen in contracten vastleggen dat die bewoners nu en in de toekomst niet gaan klagen. Ook niet wanneer vliegroutes worden aangepast. Voor ons is dat onaanvaardbaar en zo nodig stappen we dan naar de rechter.” Van de staatssecretaris verwachten de bewoners dat ze snel wettelijke maatregelen neemt. KMZ volgt e.e.a. en houdt vol dat er niet moet worden gebouwd dicht bij de luchthaven en onder de aan- en uitvliegroutes. Dit vanwege gevaar maar ook vanwege de uitstoot van schadelijke stoffen en lawaai bij het starten en landen. Het zijn zaken die onze aandacht blijven opeisen.

Energiedialoog

Op 22 november 2016 hebben we samen met Hans Lalk van Belangengroep Nauerna, Erna van Gils van Zaanse Energie Koöperatie en Rolf van Arendonk van de Natuur en Milieufederatie NH en KMZ een energiedialoog opgestart om in kaart te brengen wat en hoe de verschillende groepen bij kunnen dragen aan minder gebruik van energie en een duurzamere samenleving binnen het Zaanse. We hebben verschillende bijeenkomsten gehouden en gaan samen met de gemeente Zaanstad aan het werk.

Acties

Bijeenkomst Vuurwerkoverlast

We hebben op uitnodiging van GroenLinksfractie Zaandam op 14 september in Het Brandtweer een discussieavond bijgewoond met een goed gevolg. Het afsteken van vuurwerk tijdens Oud en Nieuw is een traditie. Ongelukken en overlast nemen we daarbij voor lief. Maar dat verandert. Bij vuurwerk afsteken vallen er jaarlijks ettelijke gewonden en heel veel mensen zien al maanden van tevoren op tegen de jaarwisseling, terwijl dat eigenlijk een feest zou moeten zijn.

In de weken na deze bijzonder geslaagde avond – vooral vanwege de grote diversiteit aan deelnemers - is een Manifest opgesteld door GroenLinks. In dit manifest uiten de ondertekenaars hun zorgen over vuurwerkoverlast en wordt het College van Zaanstad opgeroepen om vuurwerkoverlast te beperken. Het is ondertekend door de volgende organisaties: een jeugdarts van AJN, de Zaanse Stichting Dierenzorg, PlusDierenkliniek, Opvangcentrum voor dieren uit de vrije natuur, het Zaans Natuur Milieucentrum/Darwinpark, de vereniging Ongeschonden Behoud Westzijderveld, Kontakt Milieubeheer Zaanstreek, de Partij van de Dieren, 'VISION 2020 Nederland: The Right to Sight' (is de naam van het Global Initiative for the Elimination of Avoidable Blindness), Milieudefensie, de Milieufederatie Noord-Holland, de Vogelwacht Zaanstreek, en een ervaringsdeskundige uit Het Kalf, en GroenLinks Zaanstad. Op donderdag 1 december 2016 heeft GroenLinks Zaanstad – in aanwezigheid van o.a. KMZ - voor de Raadsvergadering het Zaanse Manifest tegen vuurwerk aan de burgemeester Vreeman overhandigd.

Nacht van de Nacht

In het weekend van zaterdag 29 oktober heeft KMZ in samenwerking met SOVON en Staatsbosbeheer Zaanstreek weer een vaartocht door het donkere Guisveld georganiseerd. Als onderwerp hadden we de muis gekozen en daarover kwamen Richard Witte en zijn negenjarige zoon Zifio iets vertellen. Vooral over het

belang van duisternis voor de dieren. Tijdens het wachten op de tocht zelf hadden we voor de belangstellenden foto's van de lichtvervuiling rond het Guisveld van Ed Romeijn op de beamer gezet. Hel verlichte panden in Wormerveer staan 'gekleurd' op de foto's. In het najaar, bij de nieuwe Nacht, gaan we daar iets mee doen.

Al wandelend rond een petgat kun je de donkere avond ervaren en dat vinden vooral kinderen erg spannend. Daar vertelde de boswachter wat over de verschillende muizen in dit gebied. Terug in de SBB boerderij was er voor de deelnemers warme chocolademelk en koek. Daar konden we onze ervaringen en waarnemingen nog even uitwisselen. Al met al sloten we rond 22.30 uur af.

Voor de deelnemers hadden we ook nog een aardigheidje in de vorm van een lichtje georganiseerd. Het was een bouw pakketje met een elektrisch lichtje. Een tasje voor ieder die dat leuk vond. De vaartocht was zoals gewoonlijk voor de deelnemers gratis. Er stond wel een bus voor vrijwillige bijdragen klaar. Het was een mooie avond en we hebben veel geleerd over de muizen en hun eisen aan de omgeving.

Open Kalverpolderdag

Op zondag 19 juni hield de Stichting Kalverpolder open dag. Men kon er een kijkje nemen op de terreinen van de Stichting aan de Kalverringdijk en op de Kooiakkers van de KNNV Zaanstreek- Waterland. Overal waren vrijwilligers die uitleg en rondleidingen verzorgden. Ook kon men een vaartochtje door het gebied maken. Op 6 september 2016 bestond Stichting Kalverpolder 10 jaar. Wij waren niet de enigen die aanwezig waren. Ook de Zaanse Vogelbeschermingswacht, het Zaanse Natuur en Milieu Centrum Zaanstreek, de KNNV Zaanstreek en Staatsbosbeheer. Mooie drukke dag met veel bezoekers. Voor herhaling vatbaar.

Ongelukkig maaien van orchideeën

Opnieuw zijn er weer orchideeën afgemaaid in Zaanstad. Ed Romeijn heeft daarvan melding gemaakt bij de Voedsel en Waren Autoriteit. Ed heeft dit samen met mensen van de KNNV verder afgehandeld. De gemeente heeft waarschijnlijk een boete gekregen omdat het niet de eerste keer is dat dit voorvalt.

Dag van de Duurzaamheid

Op 29 augustus hielden we in de Fabriek voorbespreking voor de Dag van de Duurzaamheid op 10 oktober. Plan was om daar de film: 'Samuel in the clouds' te vertonen en daaraan nog iets extra duurzaam te verbinden. In overleg met de mensen van de Fabriek en het café de Fabriek is dat het schenken van biologische appelsap van het Groene Buitenland geworden. We hebben de appelsap besteld en voor en tijdens de pauze de bezoekers de appelsap gratis aangeboden. We hadden op de leestafel ook ZNMKranten neergelegd. De filmzaal was vol. Het was een zeer indrukwekkende film over een uiterst urgent

onderwerp de opwarming van de aarde. Werkelijk prachtig gefilmd. Hij laat indrukwekkend zien wat dikke klimaatrapporten niet lukt over te brengen. Het beeld van het bergstation dat na het wegsmelten van het ijs vervaarlijk op een rotspunt wankelt en zo lek is als een mandje, is een ijzersterk symbool. Ook was er een discussieleider ingehuurd om de discussie na de film te begeleiden. Helaas is de discussie niet helemaal uit de verf gekomen door één persoon die er duidelijk op uit was om de discussie te verstieren. Jammer, maar het was verder een zeer geslaagde avond.

Diversen

Workshop Voedselbos

Josia Smulders is op 19 maart naar Nijverdal geweest om daar een Workshop Voedselbos bij te wonen. Hij wilde graag zijn kennis vergroten mede omdat hij samen met Ton Smit bij de kindertuinen en op de schooltuinen helpt. Hij heeft van deze dag een verslag gemaakt en dat hebben we in de ZNMKrant gepubliceerd.

Jaarvergadering

Op 8 juni hebben wij in het Pennemes - 'Groene zorg: zo pakt Pennemes dat aan' - onze jaarvergadering gehouden omdat we wel benieuwd waren naar hoe deze groene zorg er eigenlijk uit ziet. We werden rondgeleid door Rutger de Graaf, één van de drijvende krachten achter het geheel.

De Stichting Pennemes is gericht op ouderenzorg in Zaandam. Wat doet de organisatie zoal? De 'groene' aanpak van Pennemes is integraal. Ze hebben niet alleen een 'beleeftuin'. In al hun handelen komt 'groen' en dus duurzaamheid naar voren. Ze meten de resultaten. "Daar hebben niet alleen zij, maar ook andere instellingen iets aan", aldus De Graaf. Ze zijn begonnen met moestuinbakken in hun tuin. Bewoners kunnen groenten daar voelen, plukken en opeten. Het zijn allerlei groenten. In hun vogelproject bestuderen ze samen met de wijk, vrijwilligers en de Vogelbeschermingswacht Zaanstreek de vogelstand in de omgeving. Pennemes heeft zelfs een gierzwaluwproject waarvoor 120 eigengebouwde kasten zijn opgehangen. Op het terrein lopen zijdehoenders, deze zijn knuffelbaar en knuffelen met dieren doet een mens goed. Dat is wetenschappelijk bewezen. Ook krijgen ze zonnepanelen op het dak.

De zorginstelling wil graag een rol spelen in de groene revolutie in de zorg. De Graaf: "Aantonen dat 'groen zijn' niet alleen leuk is, maar dat het ook een positief effect heeft op de mens én het milieu. En niet te duur is. Dit is belangrijk, nu steeds meer met steeds minder moet worden gerealiseerd. Steeds meer studies tonen het positieve effect van de natuur aan op zowel gezonde mensen als mensen met bijvoorbeeld Alzheimer. 'Groen' maakt gezonder, vitaler en vrolijker. Natuur brengt mensen bijeen, wat positief is voor het welzijn.

Radioprogramma Zaanradio

Anneke en Rita zijn op 8 oktober op uitnodiging van oud KMZ bestuurder Corry Noom te gast geweest in haar Zaanradio programma VIP (vrijwilliger in the picture) dat die avond werd opgenomen. Op de site van Zaanradio stond dit: Het KMZ (Kontakt Milieubeheer Zaanstreek) is zo'n 40 jaar geleden ontstaan als actiegroep voor het behoud van de veenweidegebieden en de terugdringing van de lucht- en bodemvervuiling. Nog steeds zijn dit de doelstellingen van de vereniging. Daarom heeft ze meegewerkt aan het opstellen van een lijst met waardevolle en monumentale bomen en maakt ze zich druk over mogelijke doortrekking van de A8 naar de A9, over de plannen van Rijkswaterstaat m.b.t. de verbreding van de A8 richting de A7 en de toename van vluchten van en naar Schiphol. De vereniging werkt mee aan kindertuinen en de bevordering van de diversiteit van beplanting. Voorzitter Rita Melk en secretaris Anneke Hoogmoed vertellen erover in het radioprogramma VIP van Zaanradio op zondag 20 november.

Samenwerking met andere organisaties

Belangengroep Nauerna
Bomenstichting
Duurzaam (Energie)
Fietzersbond
Gemeente Zaanstad (Adoptiegroen)
Hart voor Stad
KNNV (vereniging voor veldbiologie)
Landschap Noord-Holland
Milieudefensie afd. Zaanstreek
Natuur en Milieufederatie Noord-Holland
Omgevingsraad Schiphol
Staatsbosbeheer Zaanstreek
Stichting De Grootte Weiver
Stichting Kalverpolder
Ver. Ongeschonden Behoud Westzanerpolder
Vogelbeschermingswacht afd. Zaanstreek
Zaans Natuur en Milieu Centrum (v/h Natuur en Milieu Educatie Zaanstreek)
Zaanse Energie Koöperatie
Zaans Natuur en Milieu Overleg
Zorgcentrum Pennemes Zaandam (jaarvergadering)

Zaanse Natuur en Milieu Krant

In 2016 is de Zaanse Natuur- en Milieukrant zoals gebruikelijk drie maal verschenen. We proberen bij KMZ altijd een actueel onderwerp te kiezen. We benaderen dan de andere organisaties en die leveren dan een bijdrage voor de nieuwe uitgave. Met vereende krachten komt toch steeds alles weer op tijd klaar. De krant wordt voor verspreiding klaargemaakt door de vrijwilligers van o.a. KMZ en de Fietzersbond. Het zijn ook telkens weer een groot aantal vrijwilligers die voor de verspreiding en bezorging zorgdragen. Heel veel dank daarvoor.

Plannen voor het jaar 2017

In het jaar 2017 gaan wij ons o.a. bezig houden met:

- Nieuw onderkomen!?
- Cursus Bomenkennis
- Cursus Biologisch tuinieren in en om het huis
- Nacht van de Nacht 27 oktober 2018
- Bijdrage van KMZ aan symposium Longfond in nieuwe ziekenhuis ZMC in Zaandam.
- Actie Steenbreek (40% steen – 60 % groen)
- Exotenbeleid. Hoe gaan we hiermee om?

Uitnodiging Jaarvergadering

De Jaarvergadering wordt gehouden op **woensdag 21 juni 2017**.

We verzamelen in de bunker van:

*Stichting De Kalverpolder
Kalverringdijk 32A
1509 BT Zaandam*

Om 19.30 uur is de bunker open met koffie en thee, zodat wij om 20.00 uur kunnen beginnen met de rondvaart.

Wilt u vooraf doorgeven of u aanwezig wilt zijn. Dit in verband met de grootte van de boot, er is een beperkt aantal plekken beschikbaar. Dit kan via de telefoon 075-6353580 op woensdag van 09.30 uur tot 15.00 uur en via de mail: kmz@dds.nl.

Agenda:

1. Ontvangst met koffie of thee
2. Rondvaart door de Kalverpolder met wandelen over de Kooiakkers met toelichting van Loek Vlaanderen
3. Terugvaart naar de bunker met daarna een film over de Kalverpolder

Pauze

4. Verslag Jaarvergadering 8 juni 2016 (het verslag van de vorige vergadering is ter plaatse beschikbaar)
5. Jaarverslag 2016
6. Financieel verslag 2016
7. Kascommissie 2016
8. Benoeming Kascommissie 2017
9. Rondvraag
10. Sluiting (rond 22.00 uur)